

Plan

[Munkedals kommuns handlingsplan för att stärka barns rättigheter]

Dokumentbeskrivning

Dokumenttyp:

Handlingsplan

Antaget av:

Kommunfullmäktige

Antagningsdatum:

2020-02-24

Diarienummer: 2019-289

Gäller till och med: 2021-12-31

Dokumentansvarig: Linn Karlsson Folkhälsstrateg

Revisionshistorik:

Barnkonventionen

FN:s konvention om barnets rättigheter, också kallad Barnkonventionen, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Konventionen definierar barn som alla människor under 18 år. Barnkonventionen är svensk lag från januari 2020.

Den innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och bildar en helhet, men artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra huvudprinciperna.

Artikel 2	Artikel 3	Artikel 6	Artikel 12
<ul style="list-style-type: none"> • Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.	<ul style="list-style-type: none"> • Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.	<ul style="list-style-type: none"> • Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.	<ul style="list-style-type: none"> • Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

“Alla ska få vara sig själva utan att någon säger att det är något fel med det. Och alla är lika värda.”

Elev åk. 3 i Munkedal.

Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt att leva och utvecklas och att barnets bästa alltid ska komma i första hand. Varje barn har rätt att respekteras, att växa upp i trygghet och i frihet från våld och övergrepp. De ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem och deras åsikter ska också beaktas. Barn har rätt till utbildning, social trygghet, skälig levnadsstandard, sitt eget språk, kultur och lek och fritid.

“Att man inte ska bli mobbad över hur man ser ut, hur man betar sig, vilken religion man tillhör eller inte bli mobbad alls.”

Elev åk. 6 i Munkedal.

Munkedals kommun har ett ansvar för varje barn i kommunen, att Barnkonventionen efterlevs och att det finns en gemensam syn på barn som rättighetsbärare. I det kommunala uppdraget ingår att arbeta för barnets bästa och att ge förutsättningar för varje barn att få sina rättigheter tillgodosedda.

Avgörande perspektiv

I arbetet med barn och barns rättigheter beskrivs tre perspektiv – barnets perspektiv, barnperspektiv och barnrättsperspektiv. Det är viktigt att skilja mellan de olika perspektiven.

Barnets perspektiv

Barnets perspektiv är barnets egen berättelse, tolkning och uppfattning av sin situation. För att få reda på barnets perspektiv måste man prata med barnet och det ska göras utifrån dess ålder och mognad. Vuxna är skyldiga att ta hänsyn till barnets perspektiv enligt artikel 12 i Barnkonventionen.

Barnperspektiv

Barnperspektiv innebär att en vuxen utifrån sina kunskaper och erfarenheter försöker sätta sig in i barnets situation för att själv bedöma vad som är bäst för barnet. Vuxna som arbetar med barn har en särskild barnkompetens som blir en del av deras barnperspektiv. Barnperspektivet innebär inte automatiskt att man arbetar med barnets rättigheter.

Barnrättsperspektiv

Ett barnrättsperspektiv innebär att både den enskilda medarbetaren och hela verksamheten arbetar utifrån rättigheterna i Barnkonventionen och har strategier för arbetet med att genomföra konventionen. Ett barnrättsperspektiv genomsyrar en verksamhet när man utgår från de fyra huvudprinciperna, artikel 2, 3, 6 och 12¹.

3 avgörande perspektiv

- Barnets perspektiv- systematiskt fråga barnet eller barnen
- Barnperspektiv- alla med barnkompetens, särskild vetskap om barn
- Barnrättsperspektiv- att arbeta utifrån konventionen, framför allt artiklarna; 2, 3, 6, 12

---

¹ Se sidan 1.

Kartläggning

Inför framtagande av denna handlingsplan gjordes en kartläggning i kommunen om hur arbetet med Barnkonventionen ser ut och vilka förutsättningar kommunen har att utveckla arbetet. Kartläggningen gjordes i tjänstemannaledning, bland medarbetare, politiker och i barngrupper. Kartläggningen identifierade ett antal områden för utveckling för att möjliggöra en hållbar struktur och ett levande arbete för barns rättigheter.

- Kunskapsbyggande och medvetenhet om Barnkonventionen.
- Barnkonventionen i ledning och styrning.
- Kultur för gemensamt ägande.
- Barns prioriteringar.
- Tydliggörande av ansvarsfördelning.
- Uppföljning och åiterrapportering.

Tidsplan

Implementering av Barnkonventionen i Munkedals kommun sker över en tvåårsperiod.

Ytterst handlar arbetet med implementering om att tillgodose barns rättigheter och att förutsättningarna ska bli bättre för varje barn i kommunen. Det behövs arbetas fram bra strukturer för att på sikt göra skillnad för alla barn.

Genomförande

Implementering av Barnkonventionen är ett uppdrag som åligger alla verksamheter i Munkedals kommun. Samtliga verksamheter har ansvar för att prioritera frågorna och genomföra åtgärderna i denna handlingsplan. Det är av yttersta vikt att verksamheterna avsätter tillräckligt med tid och resurser för detta arbete.

Folkhälsostrategen har ett särskilt uppdrag i att leda arbetet och stödja verksamheterna i genomförandet av åtgärderna.

Uppföljning

Handlingsplanen beslutas av kommunfullmäktige.

Uppföljning och avstämning sker till kommunstyrelsen efter halva tiden.

Åiterrapportering sker till kommunfullmäktige i samband med framtagande av ny handlingsplan.

Handlingsplanen ska integreras i ordinarie styr- och ledningssystem.

Åtgärder

Kunskap och medvetenhet

Barnkonventionen artikel: 4, 6, 42.

Målsättning:

Barnkonventionen ska vara känd och praktiseras i hela organisationen.

- Samtliga medarbetare, chefer och förtroendevalda skall ha genomgått grundläggande utbildning i barnets rättigheter, vilket görs genom Västra Götalandsregionens webbutbildning:
”Barnkonventionen - från teori till praktik”
- Alla nyanställda i organisationen skall få utbildning i barns rättigheter.
- En kommunövergripande barnrättsgrupp, med representanter från varje förvaltning träffas regelbundet och arbetar tillsammans kring strategiska barnrättsfrågor.
- Medarbetare som arbetar direkt med barn skall få kontinuerlig kompetensutveckling i barnrättsfrågor, där barnrättsgruppen är behjälplig med omvärldsbevakning och samordning av förvaltningsövergripande utbildningar.

Ledning och styrning

Barnkonventionen artikel: 2, 4, 12.

Målsättning:

Barnkonventionen ska genomsyra fullmäktige, kommunstyrelsen, de kommunala bolagen och nämndernas arbete.

- Samtliga nämnder och förvaltningar skall utifrån sina förutsättningar, tydliggöra barns rättigheter och lyssna in barn och ungas åsikter i beslut som berör barn.
- Översyn och uppdatering av relevanta styrdokument, reglementen och uppdrag görs i samtliga nämnder och verksamheter för att säkerställa att barnrättsperspektivet inryms.
- Årlig statistik och kunskap om barns livsvillkor används inför beslut och planering.

Gemensamt ägande

Barnkonventionen artikel: 4, 6, 42.

Målsättning:

Barnkonventionen ska vara en ständigt aktuell och närvarande fråga i hela organisationen.

- Gemensamt ansvar hos medarbetare, chefer och förtroendevalda att sprida och förankra handlingsplanen i organisationen.
- Identifiera och sprida positiva och lärande exempel i organisationen med stöd av barnrättsgruppen.
- Gemensamt ansvar inom samtliga verksamheter att tillgänglighets anpassa information till barn.

Barns prioriteringar

Barnkonventionen artikel: 2, 19, 23.

Målsättning:

Säkerställa att barn i särskilt utsatta livssituationer får sina rättigheter tillgodosedda.

- Munkedals modell är väl känd och praktiseras i barn- och utbildningsförvaltningen gemensamt med välfärdsförvaltningen (Skola och IFO).
- Rutiner, information och stöd, i att hantera och praktisera sin anmälningsskyldighet finns hos medarbetare, chefer och förtroendevalda och är väl känd inom verksamheterna.